

Опис навчальної дисципліни «Практикум з екскурсознавства»

П.І.Б., науковий ступінь, вчене звання НПП: Шаповал Лариса Іванівна, кандидатка історичних наук, доцентка

Кафедра: історії України

Факультет: історії та географії

Назва освітньої (освітніх) програми (програм), для якої (яких) пропонується НД: «Історія та археологія», «Туризм»		Мета: вивчити понятійний апарат екскурсознавства, теоретичні основи екскурсійної діяльності, екскурсійну методику підготовки і проведення музейних екскурсій, технології і організація надання екскурсійних послуг на туристсько-екскурсійних підприємствах; навчити формам, прийомам екскурсійної роботи в збереженні й використанні здобутої інформації у дослідницьких і викладацьких цілях для освітніх закладів, що сприятиме розширенню і зміцненню теоретичних знань із музеєзнавства та слугуватиме базою для підготовки екскурсоводів.
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)		
Семестр: 3 Статус НД: вибіркова Кількість кредитів/годин: 4/120 Види індивідуальних завдань: не передбачені навчальною програмою		
Мова викладання: українська		
Вид підсумкового контролю: залік		Попередні умови, необхідні для вивчення дисципліни: «Музеєзнавство та музейна справа», «Історичне краєзнавство», «Туризмознавство»
Очікувані результати навчання(РНД): 1.Оперувати термінологічним апаратом екскурсознавства, 2. Знати основи екскурсійної теорії, періоди розвитку екскурсійної справи в Україні 3.Засвоїти класифікацію екскурсій; особливості проведення екскурсій на різну тематику. 4.Опанувати екскурсійною методикою і технікою проведення екскурсій 5. Розуміти специфіку професійної майстерності екскурсовода. 6.Набуття практичних навичок в організації екскурсійних послуг.		
Теми аудиторних занять та самостійної роботи: Тема 1«Екскурсознавство як наука і дисципліна». Тема 2 Екскурсія – сутність її, ознаки, функції. Тема 3 Класифікація екскурсій. Тема 4 Екскурсійна методика та її сутність. Тема 5 Основи спеціалізації роботи екскурсовода. Тема 6 Професійна майстерність екскурсовода. Тема 7 Теоретичні аспекти екскурсійної діяльності. Тема 8 Правові основи функціонування екскурсійних установ України.		
Форми і методи навчання: методи за формою організації навчання: лекції: проблемна лекція, мультимедійна; практичні заняття (усна відповідь, участь у діалозі, модульна контрольна робота); самостійна робота (аудиторна, позааудиторна, науково-дослідна робота студентів)		
Система оцінювання: оцінювання навчання студента здійснюється методами поточного, модульного та підсумкового контролю – методи оцінювання: усний, письмовий контроль, тестування, метод самоконтролю, метод самооцінки – критерії оцінювання:		
Сума балів, накопичених студентом у процесі вивчення навчальної	Рівень досягнення студентом запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни	

дисципліни	
90-100	Студенти всебічно володіють навчально-програмовим матеріалом дисципліни «Практикум з екскурсознавства»: знають терміни, поняття екскурсознавства», специфіку розвитку екскурсійної справи України; законодавчу базу екскурсійної діяльності: Закони України «Про музеї та музейну справу», «Про охорону культурної спадщини», «Про охорону археологічної спадщини»; вміють самостійно виконувати завдання, передбачені навчальною програмою, засвоїли основну і додаткову літературу у проведенні різних типів екскурсій; характеризують принципи художнього проектування музейних експозицій, особливості підготовки та проведення екскурсій; володіють методикою показу і розповіді екскурсовода, використання музейних експозицій та колекцій в науковій та у професійній діяльності музеєзнавця, екскурсовода; складають технологічні карти, маршрути проведення екскурсій.
75-89	Студенти опанували програмовий матеріал дисципліни «Практикум з екскурсознавства» успішно виконують завдання, передбачені програмою, засвоїли основну й додаткову літературу у проведенні різних типів екскурсій; знають принципи художнього проектування музейних експозицій, особливості підготовки та проведення екскурсій; володіють методикою показу і розповіді екскурсовода, використання музейних експозицій, колекцій в науковій та у професійній діяльності музеєзнавця, екскурсовода; складають технологічні карти, маршрути екскурсій з допомогою викладача
60-74	Студенти знають програмовий матеріал дисципліни «Практикум з екскурсознавства» в обсязі необхідному для виконання практичних завдань з основ екскурсійної теорії, виконують завдання непогано, знають основи екскурсійної теорії та екскурсійну методику. Оцінка «задовільно» виставляється студентам, які допустили помилки при виконанні практичних завдань з методики екскурсійної роботи: показу і розповіді екскурсовода із значною кількістю помилок у розробці технологічні карти, маршруту екскурсії різних типів екскурсій.
35-59	Студенти погано оволоділи навчально-програмовим матеріалом, понятійно-термінологічним апаратом дисциплін «Практикум з екскурсознавства», допускають велику кількість помилок при виконанні завдань, передбачених робочою програмою завдань з екскурсійної методики та основ екскурсійної теорії. Оцінка «незадовільно» виставляється студентам, які не виконали програми навчальної дисципліни в повному обсязі.
0-34	Студенти не оволоділи навчально-програмовим матеріалом дисципліни «Практикум з екскурсознавства», допускають грубі помилки при виконанні практичних завдань, передбачених програмою, не знають основ екскурсійної теорії; не володіють екскурсійною методикою, не складають технологічні карти, маршрути проведення екскурсій.

Основні інформаційні джерела:

- 1.Бабарицька В. Екскурсовознавство і музеєзнавство: навч. посіб./ В. Бабарицька, А. Короткова, – К.: Альтерпрес, 2007. – 462 с.
- 2.Історія екскурсійної діяльності в Україні: навчальний посібник / В.Федорченко, О.Костикова, Т.Деорова. – К.: Кондор, 2004. – 166 с.
- 3.Ключко Ю.М. Музеєзнавство [Текст]: словник - довідник / Ю.М. Ключко; Укр. центр культур. досліджень. – К.: НАКККіМ, 2013. 77 с.
- 4.Нездоймінов С. Організація екскурсійних послуг: навчально-методичний посібник / С.Г. Нездоймінов. – Одеса: Астропринт, 2011. – 2016 с.
- 5.Рутинський М.Й. Музеєзнавство: навч. посіб. / М.Й. Рутинський, О.В.Стецюк. – К.: Знання, 2008. – 428 с.
- 6.Словник-довідник термінології музейництва [Текст] / Роман Микульчак, Петро Слободян, Єлизавета Діденко, Тарас Рак; Нац. Ун-т «Львівська політехніка», техн. ком. стандартизації науч. техн. термінології м-ва екон. роз-ку і торгівлі. – Л.: Вид-во Львівської політехніки, 2012. – 126 с.
- 7.Філоненко І. М. Екскурсознавство і музеєзнавство [Текст]: Тексти лекцій для студ. геогр.- турист. спец. вищих навч. закладів / Філоненко І. М. – НДУ імені М.Гоголя. – Ніжин: Вид-во НДУ імені М.Гоголя, 2010. – 127 с.
8. Федорченко В.К. Історія екскурсійної справи в Україні: Навч. посібник / В.К. Федорченко, О.М. Костюкова, Т.А. Дьорова та ін.– К. : Кондор, 2004 –

415 с. 9. Федорченко В.К., Мініч І. М. Туристський словник-довідник: Навчальний посібник. – К.: «Дніпро», 2000. – 160 с.

10. Шаповал Л.І, Малярєнко Т.Г. Експозиційна діяльність народного музею Остапа Вишні // Збірник матеріалів ХІІІ Міжнародної наукової студентської конференції «Актуальні питання розвитку науки та забезпечення якості освіти у ХІХ ст.» (за підсумками науково-дослідних робіт студентів 2019 р.), 7-8 квітня 2020 р., Полтава, ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» (ПУЕТ) // електронний рс

11. Шаповал Л. І, Романенко В. В. Навчальні музеї у музейній мережі Полтавщини // Збірник матеріалів ХІІІ Міжнародної наукової студентської конференції «Актуальні питання розвитку науки та забезпечення якості освіти у ХІХ ст.» (за підсумками науково-дослідних робіт студентів 2019 р.), 7-8 квітня 2020 р., Полтава, ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» (ПУЕТ) // електронний ресурс

12. Шаповал Л. І. Етнографічні колекції у музеях Полтавщини // Структурні зміни у суспільстві та економіці під впливом комунікацій та інформації: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Полтава, 12-13 травня 2016 року) / за ред. М.В.Макарової. – Полтава: ПУЕТ, 2016. – С.207-2103.

13. Шаповал Л.І. Малярєнко Т. Г., Народний музей Остапа Вишні // Збірник матеріалів ХХІІІ Міжнародної наукової конференції студентів, магістрів, аспірантів факультету історії та географії. Квітень 2020 р. Полтава: ІВЦ ПНПУ, 2020. – С.36-39

14. Чагайда І.М., Грибанова С.В. Екскурсознавство: навч. посібник. – К.: Кондор, 2004. – 240 с.

15. Якубовський В. І. Музеєзнавство: Підручник. – Кам'янець - Подільський: ПП Мощак М. І. – 2010. – 352 с.

Електронні ресурси:

Віртуальна екскурсія по музеях світу. – Режим доступу: <http://libif.ua/publish2009/1249300238.html>.

<http://etno.uaweb.org/>; <http://gmi.nau.edu.ua>; <http://elib.nplu.org/project.html>; <http://lemky.com>; www.etnolog.org.ua; www.archives.gov.ua; www.ukrreferat.com; www.lvivstory.com; 3. www.hurtom.com; 4. catalog.online.ua/ukr/culture/.../regional/

Професійна майстерність екскурсовода. Електронний ресурс. – Режим доступу: https://studopedia.su/8_53106_lektsiya--profesiyna-maYSTernist-ekskursoVoda.html

Якість екскурсії способи її оцінки план оцінки якості екскурсії Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://samzan.ru/90661>

Нові інформаційні технології музейної справи... – Режим доступу: http://www.pidruchniki.com/.../novi_informatsiyni_tehnolo.../

Державна програма розвитку туризму в Україні на 2002-2010 рр. www.rada.Kiev.ua

Проблеми та перспективи розвитку музейної мережі ... – Режим доступу: http://www.pidruchniki.com/.../problemi_perspektivi_rozvi.../

Забезпечення: Закони України: «Про Музеї та музейну справу», «Закон про туризм», «Про охорону культурної спадщини», загальні положення нормативно-правового регулювання екскурсійної діяльності в Україні, словники, довідники, підручники, відео-презентації. Карта «Музеї України».